

bratrstvo

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 49/2008

5

DEPKA

Mám nárok na přídavky?
Eko-logické zemědělství
Nestíháme
Islám a násilí

Po boku Rút — Co si ještě Rút dovolí?	Jaroslav F. Pechar	4
Depka —		
• Potopa	Pavel Jun	5
• Deprese není jen nějaká „depka“	Libor Macák	6
• Slzičkový čaj	Arnold Lobel	8
Náboženství a násilí — Islám a násilí	Pavel Hošek	10
Šachový kůň radí — Otevřenosti se meze (ne)kladou	Miki Zařechtal	11
Cože, Bože? — List o prohlídce mrtvého	Petr Gallus	11
Uchu pro potěchu — Nestíháme	Benjamín Skála	12
Ekooko — Eko-logické zemědělství	Magdalena Férová	17
Právnícká KPZ — Mám právo na přídatky?	Michaela Firasová	19
Speciální pedagožkou ve vězení — rozhovor	Marie Medková	20
Jak se dělá gospel — rozhovor	Marie Medková	22
Jarní špek — zprávy	Luděk Elis	23
Dopisy vnučce — recenze	Jan Hrudka	24
Kurz negativního myšlení — recenze	Ben Schneider	24
Jaké je to psát o hodně mladším? — recenze	Miroslava Fůrová	25
Střípky z kultury	Klára Schneiderová	25
Všimli jsme si	Richterová, Čížková	26
Příloha — Instantní programy		
Autor obálky Štěpán Bartošek		

VYVOLENÍ K DEPCE

Luboš Kratochvíl

úvodník

Být Vyvoleným není nic jednoduchého. Vzpomínáte si vůbec ještě na Vladka, Tonyho a Milana? Televize o těchto lidech v době konání výše naznačené realityshow říkala, že z nich udělá hvězdy. Já jsem si jména vítězů musel najít na internetu, z mediálního šrumce mi utkvěl jen Vladko, ten první. I tak ve mně ale to hledání zanechalo pocit, že už po nich neštětkne ani pes. To musí být smutné. Zvlášť pro ně. Pěkná depka.

Být vyvoleným národem, to už zní líp. „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od řeky Egyptské až k řece veliké, řece Eufratu, zemi Kénijců, Kenazejců a Kadmónců,....“ a tak dále, slíbil Hospodin Abramovi hned v prvních kapitolách bible. Každý tu tisíciletou historii zná, nebo si ji tam může přečíst. A dočte se tam, že to někdy nebyl žádný

med, spíš egyptské důtky, římská nadvláda. O posledních dvou stoletích, která právě žijeme, se tam už přímo nepíše. Z jiných „zdrojů“ je ale patrné, že ani v nich to nebyla žádná idyla. Nejdřív se Abra(ha)movy židovské potomky pokusil vymazat ze světa vůdce jiného národa, který měl za to, že je vyvolený. Před 60 lety se pak Židé dočkali svého státu Izrael. Konečně vítězství? Těžko, pokud za ně nepovažujete bezprostředně následující válku s arabskými zeměmi a konflikty trvající dodnes.

Být vyvoleným národem a přitom tisíce let takřka denně bojovat o právo na svoji existenci nemůže být lehké. Pěkná depka. Ale na Izraelity a Izraelce zatím zdá se krátká. Vzpomeňte si na ně, až vás nějaká přepadne. Snad to nebude po čtení Bratrstva. ■

Jemu

Ewa Žak

přel. Libor Martinek

Podává mi svou ruku,
když ještě mhouřím víčka spánku.

Posílá mi mé oblíbené
slunečně podzimní myšlenky.

A pak,
když si už obouvám boty každodennosti,

Jeho jemný
chmurně větrný stisk dlaně
provází moje zvichřené myšlenky
do rajské zeleně,

tam, kde jsou stromy
blízko Jakubova žebříku.
Mocný blankyt této dlaně
proměňuje moji každodennost
v den sváteční.

Čtení Rt 3

Ten dnešní příběh z knihy Rút je nejpodivnější část celé knihy. Když tak jeden nahlédne do komentářů jednotlivých vykladačů, tak přes všechny rozdíly neustále naráží na společnou myšlenku, kterou staří latiníci vyjadřovali úslovím *Quod licet Iovi non licet bovi* - co je dovoleno Jovovi, to není dovoleno volovi. Rút ano, ale ty, milý čtenáři, tohle dělat nesmíš. Jako by Rút patřila mezi určité vyvolence, pro které jako by prostě neplatila tradiční měřítko morálky, a tito vyvolení pak dělají věci, nad kterými nám, obyčejným smrtelníkům, zůstává rozum stát. Rút, která leze do postele Bóazovi, stojí v jedné řadě s Bóazovou praprapraprababičkou Támar, která se převlékla za prostitutku a vyspala se vlastním tchánem, či Lotovými dcerami, které v touze po potomku neváhaly opít vlastního otce a spát s ním. Ve stejné řadě ale stojí i mnohé výroky z žalmů a zvláště pak mnohé z toho, co Bohu řekl trpící Job. Gedeón, který se dožaduje několikánásobného znamení od Hospodina, než uvěří, že je to skutečně Boží slovo, aby šel proti Midjáncům. A nemusíme brouzdat jen vodami Starého zákona! Ježíš proklínající neplodný fíkovník, Ježíš vyhánějící kupčičky z krámu,

Ježíš nadávající farizejům do hadů a plemene zmijí. Některé okamžiky ze života, jinak bez problémů následováníhodných postav, jsou opravdu těžký oříšek. Takové přirovnání Hospodina k soudci, který se „Boha nebál a z lidí si nic nedělal“, a vdově vyhověl jen proto, že ho neustále otravovala (Lk 18,1n), to také není něco, co by šlo prostě jen tak přejít poklidným „Amen“.

Nakolik si můžeme brát příklad z toho, co jsme dnes slyšeli o Rút? Jestliže Rút udělala to, co udělala, v „odvaze víry“ (jak se píše v jednom komentáři), pak je oprávněné se ptát, kam až může sahat naše odvaha víry a kde je tedy ta hranice, kdy už nejde o odvahu víry, ale opovážlivé spoléhání na Boží milost či přímo rouhání a pohanské praktiky. Leč předem říkám – obávám se, že žádná taková jasná hranice neexistuje. Je potřeba postupovat případ od případu a hledat, v jaké situaci vidíme toho kterého svědka víry. A teprve z této situace, z osobní nouze, kterou z toho kterého příběhu poznáváme, pak vyvozovat závěry, jestli to které řešení únosné je a nebo není.

My máme před sebou Rút a Noemi. Budeme se muset podívat na jejich životní situaci a následně se pak zkusme zamyslet nad tím, jaká to musí být situace, aby opravňovala k takovému řešení. A také, co to vlastně bylo za řešení, které Rút zvolila.

I my se totiž v životě dostaneme do nejrůznějších situací a mnohdy velmi těžkých. Něco je jasné už teď: Je nutné neskládat ruce do klína, ale bojovat, rvát se s tím, co se nazývá osud.

Na straně druhé pak na příkladu Rút uvidíme, že tento boj nelze vést bez jakýchkoliv pravidel. I tam, kde se pouštíme na tenký led lidských řešení, tam je potřeba počítat s Božími řádami a nařízeními. Ale podrobnosti až příště. ■

POTOPA

Pavel Jun

Trojí možná povaha hranic: intimita-stud-nestydatost.

Mluvíme letos v Bratrstvu o konfliktech a v souvislosti s nimi o hranicích – to jsou totiž čáry a místa dotyků – a právě na nich vznikají konflikty.

Posledně se nám to rozestřelo takhle: Hranice mohou být jako švy – hranice spojující – ty mají Adam a Eva v ráji. To se hranice „jen žijí“. Hranice znamenají *intimitu*.

Hranice mohou být jako *trhliny* – hranice oddělující a naplňujícím *studem* a strachem mají Adam a Eva poté, co jedli zakázané ovoce. Hranice takhle „se trpí“.

Hranice mohou být jako *bojová fronta* (tak jsou od doby Kaina). Kain se dostal ještě svým způsobem do „ochranné vazby“. (To je smysl zákonů a etiky – vymezují nepřekročitelné hranice ve světě, kde hranice oddělují a hrozí stát se bojovou frontou.) Ale může se stát, stane se, stalo se, že se hranice začnou *zneužívat* k ochraně zločinu, bezohledného sobectví! Hranice kryjí potom *nestydatost*.

Abychom se nepletli: to nejsou tři možnosti, které se nám nabízejí a mezi kterými si můžeme svobodně vybírat. Spíš se zdá, že to je osudové tůňnutí, nevratný vývoj. Jako když se řítí lavina, unáší a strhává další a další. Šev, trhlina, bojová fronta. Intimita, stud, nestydatost. Nevrátíte to. I bible to tak vypráví.

Co s nestydatostí? Potopa! (Gen 6-8)

Tak jsem posledně na závěr svého uvažování o hranicích naléhavě volal o pomoc. Co s nestydatými, bezcharakterními? Co s těmi, kteří využívají hranice (i zákonů) k obraně své viny, svého sobectví, svého zločinu, své nestydatosti? Potkávám je a jsem z nich zou-

falý. Když oni se vždycky dovedně skryjí za hranice slov, lží a zákonů. A nemáte na ně, nedostanete se k nim, „nevytáhnete je na světlo“. Tuhle jsem s jedním takovým člověkem dlouho mluvil a opravdu jsem zuřil a měl jsem jednu chvíli chuť ho udeřit. Co jiného s takovým? Jinak se ho přes hranice, za kterými se skrývá, nedotknete.

Co tedy nutně musí přijít v tomto tůňnutí: Intimita stud nestydatost? Když se s hranicemi, s námi stalo tohle, když se to dostalo až sem, tak dalším stupněm musí být už jen **zrušení hranice ve jménu spravedlnosti, jako trest**. Když se za tapetou skrývají „štěnice“ – co zbývá? Strhnout ji!

Dochází nám ale, co to znamená?! Ve jménu trestu a spravedlnosti se zruší (strhnou) hranice (aby se za nimi neskrývala nestydatost), ale to je konec, tím se ztratí osobitý, osobní život s hranicemi...

Takhle to je celé! *Intimita stud nestydatost a pak: potopa*. Je to logické. (Voda se dobře hodí k „zrušení hranic ve jménu spravedlnosti“. Nemá hranice, přelévá se, jedna vlna se ztratí v druhé, nedrží tvar, život tedy ztratí tvář, osobitost, jedinečnost...). Nevymyslel jsem si to já, rozzloubený na nestydaté a nestydatost. I bible píše o potopě. Vymyslel to snad zklamaný a unavený Bůh?

Evangelium v potopě. (Gen 9,1-17)

Dostali jsme se tedy na dno. Hlouběji už to klesnout nemůže. Nestydatost s sebou nutně přinese KONEC. Ale MY JSME JEŠTĚ TADY! Jak je to možné? Když BYL konec!

Je potřeba si přečíst příběh potopy v bibli do konce. Je v něm také dobrá zpráva. Potopa totiž může znamenat **nový začátek**.

Co je na konci biblického příběhu o potopě? Duha. Jako slib, že už nikdy ne až takhle...

A jako znamení **smlouvy**.

Znovu začít s navazováním souvislostí, opravdu, reálně, osobně, přes hranice, které dávno nejsou švy ba ani trhlinami, spíš bojovou frontou, nebo dokonce už jsou po potopě – k tomu je potřeba jistě velká odvaha, ale – tušíte to taky? – může to být velká sláva. Navazovat vztah, protože chci a také proto, že tuším, že to někdo

chce i na druhé straně hranic... hledat pro ten vztah podobu, usilovat o jeho trvání, vkládat do něj sebe sama a mít jeho viditelná znamení..., to může být tak napínavé a může to znamenat až takové štěstí, že to může být dokonce docela blízko k šťastné „intimitě“!

O smlouvě, jako o novém a pevném navazování spolubytí přes hranice, budeme mluvit příště. Můžete se těšit. ■

DEPRESE NENÍ JEN NĚJAKÁ „DEPKA“

Libor Macák

téma

Všimli jste si také, že se to slovo z nadpisu - „deprese“ - vyskytuje v našem zorném poli až nápadně často? Depresi mají děti, rodiče i prarodiče, léčí se s ní faráři i nevěřící, tramvajáci i eskymáci, v depresi je ekonomika, depresi má finanční burza včetně makléřů, deprese je zmiňována dokonce i u psů. Je deprese v našem okolí opravdu tolik, nebo jde jenom o nadužívání odborného termínu? Odpovědí může být, že zažíváme oba jevy současně. Je jisté, že média i my jako jejich konzumenti, pracujeme se zkratkou, a tou nešikovně použité slovo „deprese“ je. Jisté ale také zažíváme epidemii depresivní poruchy - narůstá počet nově diagnostikovaných pacientů, narůstá potřeba antidepresiv a ve zprávě WHO se očekává, že do roku 2020 bude deprese na prvním místě mezi příčinami pracovní neschopnosti.

Současná evropská medicína používá slovo „deprese“ jako pojmenování příznaku nebo jako název onemocnění. V textu se dále budeme věnovat tomu druhému případu. Deprese, nebo přesněji depresivní porucha, je jednou z častých poruch nálady, jednou za život ji prožije 20% žen a 10% mužů. Jenom část z nich se bude léčit, z léčených asi 70% zareaguje na léčbu, ale jenom 30% z léčených dosáhne plné funkční údravy a návratu do stavu, ve kterém byli před onemocněním. Můžeme dále říci, že všichni bez rozdílu budou mít zhoršenou kvalitu života, zažijí řadu utrápených měsíců a toto

onemocnění negativně ovlivní jejich vztahy, rodiny, výkon v zaměstnání nebo studium. Asi 16% z populace stížená depresivní poruchou se pokusí o sebevraždu a část těchto pokusů bude úspěšná. Depresivní porucha je onemocnění, které má více příčin, ale vždy se podílí působení vnějšího stresoru na vnímavého jedince s vlohami pro depresi. Vnější stresorem může tělesné onemocnění, pracovní vyčerpání, školní nebo vztahový „karambol“, návyková látka. Jako významný depresogen (látka, která při chronickém užívání vyvolá depresi) je známý alkohol nebo marihuana či extáze. Depresivní porucha je závažná, i když léčitelná, onemocnění. Pro depresivní poruchu je typická přítomnost smutné, plativé, melancholické nálady, která trvá po většinu dne alespoň po dobu 14 dnů. Stav dále provází pocity úzkosti, ztráta zájmů a potěšení z dříve příjemných činností, mohou být přítomné nemotivované pocity viny, opakované myšlenky na smrt nebo sebevraždu, ztráta sebedůvěry. Deprese ale není jenom o náladě, depresivní poruchu dále provází potíže se soustředěním, nerozhodnost, zhoršení paměti, zpomalení tempa řeči, poruchy spánku, změna chuti k jídlu. Deprese mění nejenom prožívání, ale i chování - snižuje se i pracovní a fyzická výkonnost, nemocní se uzavírají do samoty, vyhýbají se kontaktům, někdy je pro ně vyčerpávající už jen rozhovor, telefonát...

Old man in sorrow, Vincent van Gogh – trpěl depresí, spáchal sebevraždu v roce 1890, ve stejném roce namaloval tento obraz

Lidé, kteří depresí prošli, popisují svůj stav jako zoufalý, beznadějný, jako bolest duše, někdy říkají, že doba, kdy jim pláč přinesl úlevu, byla ještě dobrá.

Depresivní porucha je naštěstí léčitelná. Sama od sebe nezmizí a čekat, že se to stane, je pro nemocného ohrožující a je to i neetické, když existuje účinnější a rychlejší způsob, jak mu pomoci. Je-li deprese rozpoznána a nemocný souhlasí, má být použita účinná a bezpečná terapie. Při léčbě deprese se používá obvykle kombinace psychoterapie a farmakoterapie. Rozpoznáním deprese, jejím odlišením od jiných duševních i tělesných poruch, které se jí mohou podobat, a jejím léčením se zabývají psychiatři. Depresi často léčí i psychoterapeuté, nebo praktičtí lékaři. Koho zajímá téma více, může mrknout na www.deprese.com, kde najdete i anonymní poradnu, nebo www.epsychiatrie.com. Jen malé upozornění - sebelepší stránky nebo blog nenahradí zásah dobrého terapeuta.

Promiňte ten „depresivní“ popis toho, co je depresivní porucha. A to postihujeme

ve zkratce jen zlomek současného poznání o poruchách nálady. Ale je to nutné, abychom dokázali poznat, co deprese je a co není. U deprese se vždy jedná o výrazně jiný stav, než je běžný smutek nebo rozlada, které patří k normální zdravé lidské zkušenosti. Otázka je, jak je to s tou tak často skloňovanou „depkou“? Co to vlastně je? A kdo s tím pomůže? Já bych doporučoval nemávat rukou nad tím, když někdo v mém okolí vysílá intenzivně a opakovaně signály o svém smutku. Možná nejde o rozvinutou poruchu nálady, ale možná, že ano a jen to dosud nikdo nepoznal. Možná, že právě tenhle bližní ve vaší třídě, mládeži, hospodě, oddílu... reaguje na nějakou -pro něho - velkou zátěž a potřebuje pomoc, dříve než se u něho stav prohloubí. Než se prokouše k nějakému kloudnému řešení své zátěže, může to být provázeno smutkem, strachem, obavou. Jindy veselý kamarád může být najednou uzavřený, smutný, úzkostný, podrážděný, labilní, agresivní, občas opilý nebo zhulený, trápí sebe i okolí, může svým okolím manipulovat, nebo dokonce všechno uvedené naráz... Tyto projevy jsou vždy formovány povahou a předchozí životní zkušeností a také tím, jak jsme zvyklí se s zátěží vyrovnávat. Člověk s těmito smutky má být vyslyšen/a. Úlevu mu může přinášet už jenom to, že se vám otevře, problém nějak formuluje a sdílí s vámi své trápení. Je rozumné, abyste ukázali ochotu k pokračování kontaktu, je rozumné, abyste se poradili s odborníkem, když nevíte jak dál, třeba i na Lince bezpečí. Někdy může pomoci to, že doprovodíte kamaráda/ku k prvním návštěvám psychoterapeuta nebo psychiatra. Je možné, že zrovna vás depresivní kamarád poslechne, když mu budete rozmlouvat dalšího frňana, jointa nebo jiné sebedestruktivní chování. Pečujte o váš vztah i v době, kdy deprese probíhá, ten vztah může být v budoucnu právě ta pavučinka, po které se váš nemocný zase vrátí do mládeže, společenství, třídy, oddílu. V kontaktu s lidmi s depresí vám přejí hodně štěstí. ■

CO VÁS VYTÁHNE Z DEPKY?

**Víťa Marčík, herec,
komediant**

Nemám žádný návod na odstranění mé špatné nálady, když přijde, tak je často spojená s mou únavou, a to mě pak dovede vytočit úplně všechno. A tak to často řeším tím, že utíkám do klidu, do samoty... třeba se vyspím, ale ne vždy to jde.

Ráno po cvičení se sprchuji teplou a studnou vodou (po celý rok). Hraji na housle (amatérsky) - rád (miluji Bachovy molové sonáty). Chodím na procházky - ostrým rytmem. Jezdím na kole. Rád plavu. A abych nezapomněl: každý den začínám i končím čtením bible.

**Martin Bursík, ministr
životního prostředí**

Velmi dobrým lékem proti depresi je hormon štěstí endorfin. Ten se v mém případě zaručeně vylévá ujedouli pár set metrů na kole. Jenže lidská duše není zase tak jednoduchá, aby se nechala vždy oblnout endorfinem. Příčiny špatné nálady jsou různé, různé jsou dopady toho, co ji vyvolalo a především je různá intenzita tohoto stavu. Něco jiného je, když člověk spěchá a ujede mu tramvaj, nebo když vám dá někdo ránu pod pás. A vůbec nejhorší je, když vám tu ránu dá nedávný přítel. Když si za špatnou náladu mohu sám, mohu si s klidným svědomím vynadat a dát se dohromady sám. V případě podpásovek je to těžší: snažím se brát to stoicky.

**Milena Černá,
ředitelka Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové**

Na „blbou náladu“ mám knížky. Různá pragensia, regionální vlastivědu, dějiny měst, ale také žalmy nebo Nový zákon, čtu, kde otevřu. Moje ranní chmury zaplašuje dobrá nálada mé spolupracovnice; slyším, jak se směje a už se mi dělá dobře. Otevřu poštu, pustím k sobě svět. Pak je to fajn, je co dělat. Potkat člověka naplněného radostí je velký dar. Kéž bych tak sama působila na druhé.

**Jaro Křivohlavý,
psycholog**

Pravidelně ráno cvičím - tvrdě (již 30 let).

**Íjáček,
kamarád
medvídků Pů**

Depka? Mám narozeniny! Nejkrásnější den v roce! Dort, svíčky, růžová poleva... A nejsou-li narozeniny, pak jsou nenarozeniny, jak řekl Valíhrach Alence. Stále je proč se radovat! Raduj se Medvídku Pů a ve čtvrtek vždycky dvojnásob.

Martin, 16	Přátelé, práce, PC hra, hudba (aktivně a pasivně), pokud je to vhodné a dokopu se k tomu, tak konzultace s Nejvyšším. Ale většinou přejde „depka“ sama časem.
Anička, 15	Když to můžu s někým probrat, hudba, úsměv, milé slovo, procházka se psem, sluníčko.
Štěpán, 22	Mechanismus žádnej. Mně pomůže, když uvidím na někom úsměv. Když se někdo na mne usměje, popřeje mi hezký den, tak se mi zlepšší nálada. Také mi pomůže sluníčko, vidět krásu kolem nás nebo i písnička, zazpívat si, zatancovat. Záleží však na tom, o co jde.
Filip, 20	Asi nejlépe okamžitá změna činnosti nebo prostředí, dobrá je i komunikace s ostatními lidmi. Každý má určité trošku jiný recept, ale tak jsem to vyjádřil co nejjednodušeji.
Lenka, 22	Záleží ne tom, z čeho tu depku mám. Někdy mi tak pomůže vyjít si ven na diskotéku s kamarády, jindy posezení a povídání s kamarádkou v cukrárně nebo jen tak nad čajem, pomáhá mi pobyt v přírodě, bloudění ulicemi, když je krize, tak se vybrečet – slzy dokážou ten smutek odplavit. A abych nezapomněla: čokoláda!

Otázka příště: „Jakou váhu má pro Vás ústní smlouva?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 15. 6. 2008

SLZIČKOVÝ ČAJ

Pan Sova si vzal z almárky sklenici na vodu. „Dnes večer si uvařím slzičkový čaj,“ těšil se.

Dal si konvici do klína a řekl: „Dobrá, hned se dáme do práce.“

Seděl tiše a zamyšleně. Myslel na samé velice smutné věci.

„Židle si zlámala nožičku,“ řekl pan Sova nešťastně. A v očích se mu objevily slzy.

„Je písnička, kterou si nikdo nezapívá, protože všichni zapomněli její slova.“ Při tom pomyšlení mu bylo do pláče. Veliká slza se skutálela a dopadla na dno konvice.

„Lžice zapadla za kamna a už ji nikdy nikdo nenajde,“ hořekoval pan Sova. A slzy do konvice se jen hrnuly.

„Je knížka, která se nedá číst, protože z ní někdo vytrhal pár stránek,“ popotáhl pan Sova.

„Jsou hodiny, které stojí a marně čekají na někoho, kdo je natáhne.“

Pan Sova se rozbrečel. Slza za slzou kapala do konvice. „Kolik krásných východů slunce lidé neviděli, protože spali,“ nařikal.

Pak si představil štouchané brambory opuštěné na talíři, protože na ně nikdo neměl chuť. A tužičku tak krátkou, že už s ní nejde psát...

Pan Sova přemýšlel o mnoha smutných věcech a plakal a plakal. Konvice byla brzo plná jeho slz.

„A dost!“ řekl si pan Sova. „To stačí.“

Přestal plakat, postavil konvici na kamna a těšil se na čaj. Bylo mu pěkně a usměvavě, když si nalil první šálek.

„Někomu by se mohlo zdát, že má poněkud slanou chuť,“ řekl pan Sova znalecky, „ale slzičkovému čaji se nic nevyrovná!“

Lobel, Arnold. Pan Sova. Praha: Albatros, 1996. První vydání. 64 s. ISBN 80-00-00462-3.

Vztah islámu k násilí je složitý. Na jedné straně se dočteme v Koránu, že „ve věcech náboženství nesmí být žádné donucování“ (súra 2, 256). O zakladateli islámu říká autoritativní tradice: „Mohamed nebyl vyvolen, aby bojoval.“ Na druhé straně se ovšem traduje jeho výrok: „Můj osud leží ve stínu kopí.“

Počátky islámu byly jak známo dramatické a plné vojenských konfliktů. Mohamedovo vystoupení narazilo na tuhý odpor jeho arabských soukmenovců. První Prorokovi stoupenci museli kvůli pronásledování uprchnout z rodného města a sám Mohamed měl být úkladně zavražděn. Uchýlil se proto se svými věrnými z Mekky do Medíny a hned začal organizovat přípravy na ozbrojený střet s pronásledovateli. Muslimové v Medíně byli skutečně napadeni a obléháni, došlo k několika krvavým bitvám. Mohamed jednal s poraženými nepřáteli velkoryse, varoval před pomstychtivostí a rád uděloval milost. Teprve když jeho radikální stoupenci začali reptat, protože pokládali jeho velkodušnost za projev zbabělosti a slabosti, nechal pobít několik set židovských obyvatel Medíny, protože údajně kolabovali s nepřitelem a intrikovali proti němu.

Mohamed sám chápal své poslání jako mírumilovnou misi, násilná konfrontace s protivníky mu byla „vnucena“ okolnostmi. Mnozí muslimští učenci proto chápou všechny válečné konflikty jeho života jako „obránné války“ a v tomto duchu vykládají pasáže z Koránu, které se týkají bojů s nepřáteli.

Šíření islámu mělo být pokojnou misí, která ovšem mohla v krajním případě nabít podobu expanzivních bojů, tedy ozbrojeného „džihádu mečem“. Toto pojetí útočného džihádu proslavil zejména druhý zástupce Prorokův, chalífa Umar, který se vyznamenal především jako geniální válečník a vojenský strateg.

Džihád jako takový neznamená (svatou) válku, je to „úsilí na Boží stezce“. Ozbrojený džihád je proto nazýván malý džihád, zatímco velký džihád je boj zbožného muslima proti hříchu a pokušení. Vedle džihádu mečem (jako poslední ze všech možností) hovoří islámská tradice o džihádu srdcem (tedy úsilí o posvěcený život), o džihádu rukama (tedy dobročinnosti) a o džihádu jazykem (tedy zvěstování víry v jediného Boha).

Džihád mečem je v islámské právní vědě definován jako krajní prostředek šíření islámu s přísnými pravidly (která v mnohém připomínají křesťanskou koncepci „spravedlivé války“): nesmí se zabíjet ženy, děti, civilisté, nesmí se drancovat dobyté území, je zakázáno mučit zajatce, otravovat studně, také pogromy na podmaněné obyvatelstvo jsou naprosto nemyslitelné. Z Koránu jednoznačně vyplývá, že nikdo nesmí být nucen k přijetí islámu, protože jenom Bůh může způsobit obrácení lidského srdce (súra 10, 99-100).

V době křížových výprav proto měli fáti-movští muslimové spíše pověst velkorysých džentlmenů, zatímco křížáctí rytíři se často chovali jako barbari. Například po znovudobytí Jeruzaléma poslal sultán Saladin křížácké zajatce bez úhony domů do Evropy. Legitimita šíření víry je v islámu zakotvena teologicky: celá země patří Bohu, a proto je povinností každého věřícího šířit známost jeho jména a dosah jeho království.

Islám je také inspirován perským pojetím dějin jako sváru Dobra a Zla: úkolem věřícího je bojovat pod praporem Dobra proti silám Zla. Toto rozdělení světa se promítá ve známé polaritě „Domu islámu“ a „Domu války“. Vedle toho ovšem hovoří Korán a tradice o tzv. „Území mírových dohod“. Interakce islámu s neislámským světem proto zdaleka nemusí být jen konfrontační a militantní. ■

„Tak co, už před sebou prdíte?“ zeptá se nemalé množství adolescentů svého kamaráda, který již měsíc chodí s holkou. A mohli bychom doplnit: „A už ví, že ti smrdí nohy?“ A její kamarádky zase přicházejí s otázkou: „Už tě viděl nenalíčenou?“ a „Už sis před ním odskočila na malou?“

Hloubka vztahu se mnohdy měří právě i otevřeností, posouváním hranic intimity a nezakrývání biologických pochodů před partnerem. Na jednu stranu si říkám, že před kým jiným už bych měl zakrývat své biologické nedostatky a vady na krásu, než před svým partnerem, když před jeho rodiči, před kamarády, před cizími lidmi či ve škole a v práci nemůžu. Před kým jiným chodit doma v trenýrkách. Kdo jiný by mě

měl znát po všech stránkách, než můj partner.

Na druhou stranu je třeba dbát na to, abychom se nestali partnerovi jen ošklivým, zvuka a pachy vypouštějícím, a ve slípech chodícím monstrem. Aby nám místo „láska“ a miláčku“ nezačal říkat „PRPU“ (prdící pupek), „SN“ (smrdící noha), či „SLIKR“ (slípový král).

Je třeba tyto dva přístupy vyvažovat. Na jednu stranu je třeba si uvědomit, že každý z nás má své biologické pochody, na druhou stranu se nesmí zapomínat, že i po letech ze vztahu nemůže vyprchat touha, vážení si jeden druhého, určitý obdiv, sexuální napětí, a vše další, co zažíváme v prvních obdobích vztahu. ■

LIST O PROHLÍDCE MRTVÉHO

Petr Gallus

...jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel

Jméno:	Ježíš Nazaretský, řečený Kristus
Datum a místo narození:	25.12. 0, Betlém
Datum a místo úmrtí:	15. 3. 33, 15.00 Jeruzalém
Národnost:	Žid
Vyznání:	židovské (obřezán)
Stav:	svobodný, bezdětný
Zdroj obživy:	tesař, posléze potulný kazatel
Otec:	Josef z Nazareta, tesař
Matka:	Marie, v domácnosti
Důvod smrti:	trest smrti ukřižováním (odsouzen jako politický buřič)
Prvotní příčina smrti:	celkové vyčerpání a kolaps organismu v důsledku ukřižování
Předchozí příčiny:	tvrdý výslech, pořezaná horní krajina lebeční, zbičovaná záda, podlitiny v obličejí i krajíně břišní
Doporučení ohledávajícího:	pohřeb do hrobu dle obvyklých zvyklostí [podpis nečitelný]
Tělo předáno rodině	[podpis: J. z Arimatie].

Pod názvem Nestíháme vystupuje folkové duo Petr Ovsenák (* 1983) z Nelahozevsí a Jan Řepka (* 1982) z Prahy-Vinohrad. Oba hrají na akustické kytary a zpívají, Honza Řepka navíc ještě někdy fouká na harmoniku a hraje na malou latinsko-americkou kytaru zvanou cuatro, kterou dostal od venezuelského kamaráda hudebníka Oscara Sáncheze. Písníčky skládají oba, ale Honza jich má na kontě víc, navíc ještě překládá písničkářské klasiky, o tom ještě bude řeč.

Kvůli tomu, jak jsou spolu výborně sezpívání, bývají občas přirovnáváni k Simonovi a Garfunkelovi, v některých případech (např. po poslechu písní *Málo je času* či *Oči*) ale bude přesnější přirovnání k duu Vít Sázavský – Zdeněk Vřešťál, ať už k jejich sólovým začátkům, jejich působení v legendárním Nerezu se Zuzanou Navarovou či později v kapele Neřež, aniž by je ovšem jakkoliv kopírovali. Také jako hosty na koncertě Neřež jsem Nestíháme v lednu roku 2004 viděl poprvé.

Podle legendy se Nestíháme poprvé sešli v září roku 1982 na koncertě Spiritual kvintetu, kde se seznámily jejich maminky. Celý život se potkávali, na gymnáziu v Praze pak spolu poprvé vystupovali, od roku 2001 už oficiálně pod svým současným jménem. Dlouho se jim nedařilo vydat album, vynahravovali si to vydáváním zpěvníků „Spěchníků“ a vždy publikovali spoustu nahrávek na svých webových stránkách nestihame.cz. Na první šestipísníčkové demo s názvem *Nestíháme: Nic* plánovali navázat albem *Lepší než nic*, což ale nikdy neudělali a místo toho vydali dvě kratší, ale již plnohodnotná alba. První s názvem *Nestíháme* je z roku 2006 a obsahuje osm písniček, které nahráli během několika dní ve studiu, které jim bylo propůjčeno za vítězství na Portě v roce 2005. Druhé se jmenuje *Více-*

méně v klidu a to již vyšlo u zavedeného vydavatelství Good Day Records v roce 2007 a obsahuje booklet s texty písniček, těch je ale zase pouze jedenáct (i když album má stopáž přes 38 minut).

Nestíháme koncertují průměrně desetkrát do měsíce, často napůl s různými více či méně známými hosty, předskakovali i těm nejslavnějším českým folkovým skupinám. Zajímavá je jejich spolupráce s různými zahraničními písničkáři, kromě již zmíněného Oscara Sáncheze hráli třeba s australským písničkářem Jamisonem Youngem (dokonce i ve Vídni), s Justinem Lavashem z Británie či Američanem Lucienem Zellem. Na červen chystají společně koncertní turné s vrstevníky z Vancouveru The Wind Whistles (autor písniček tohoto dua Tom Prilesky je původem Čech, baskytarista Liza Moser je Kanaďanka). V lednu tohoto roku Nestíháme zase podnikli úspěšné turné po Švýcarsku. Honza Řepka – kromě toho, že je dobrým hudebníkem a textařem – je také výborným překladatelem písní známých světových písničkářů. Díky tomu mají Nestíháme ve svém repertoáru písně Donovana (*Barvy*), R.E.M. (*Bud' mou* či *Stari*), Neila Younga (*Malička*), Paula Simona (*Z bříz padá stín*), ale hlavně Boba Dylana. V Dylanově tvorbě se Honza skutečně vyzná, nedávno to skvělým způsobem zúročil v článku, ve kterém zasvěceně rozebral loňské album Dylanovky Roberta Křesťana a Druhé trávy. Mezi nejlepší Honzovy překlady Dylana patří „jediné co chtěl bych stůj co stůj / být prostě jen přítel tvůj“ (*All I Really Want to Do*) a *Úkryt před bouří* (*Shelter From The Storm*), trouf si i na často překládanou *The Times They Are A-Changin'* (*Den s nocí se střídá*). Až na Simonovu *Z bříz padá stín* však tyto překlady nevyšly na albech, ale na koncertech je Nestíháme hrají. ■

Příště : J. Věbrová

INSTANTNÍ PROGRAMY

BIBLE OKEM MALÍŘŮ

Zdeněk Šorm

INSTANTNÍ PROGRAMY

Některá témata naší víry jsou častým námětem výtvarného umění. Zvlášť největší svátky – Vánoce a Velikonoce – jsou ztvárněny na tisíc způsobů. Je to šance pojmout biblický program trochu jinak a objevit, že

„notoricky známe“ příběhy nejsou zase až tak jasné, jak se nám možná zdá:

Pomůcky:

Okopírujte z výtvarných a jiných publikací

reprodukce obrazů například narození Ježíše Krista – betlémské scény. Můžete použít scanner, barevnou ale i černobílou kopírku. Obrazy najdete v různých vydáních dějin výtvarného umění a monografiích, v ilustrovaných biblích a biblických encyklopediích, ale například i ve zpěvníčích „Buď tobě sláva“ či „Zpívejte s námi“. Z kopií udělejte dvě až čtyři sady stejných obrázků. Každá by měla obsahovat asi 10 – 15 obrázků.

Postup:

Rozdělte se na dvě nebo čtyři skupiny podle počtu účastníků. Každá skupina dostane jednu sadu okopírovaných obrázků. Jejím úkolem bude, aby během 20 minut vybrala z daných obrázků jednak ten, který podle ní nejvíce, jednak ten, který podle ní nejméně, odpovídá biblickému poselství. Každá skupina si také zvolí svého mluvčího, který ji bude v následujícím rozhovoru zastupovat.

Když jsou skupiny hotovy, představí si dvě navzájem obrázky, které vybraly, a svůj výběr se pokusí zdůvodnit. Úkolem mluvčích nyní bude, aby se dohodli na společném řešení – tj. aby se pokusili druhou skupinu buď přesvědčit o oprávněnosti svého výběru, nebo uznali argumenty druhé strany. Pokud jsou skupiny čtyři nebo více, pokračujte obdobně dále, až se všichni shodnou na jediném řešení.

Na závěr (nebo pokud se dohadování skupin dostane do patové situace) je možné si evangelijní příběhy o narození Ježíše z bible přečíst (Matouš 1,18 – 2,12; Lukáš 2,1 – 20). Přitom si můžete udělat inventuru detailů: které jednotlivosti a symboly se vyskytují v kterém evangelijním podání (Tedy kde je hvězda, kde jesle, kde pastýři, kde mudrci, kde andělé, atd.), které se nevyskytují v žádném (tři králové, andělé u jeslí, vůl a osel...). Přemýšlejte i nad tím, které detaily či symboly autoři „přičerpali“ odjinud a odkud a zda-li mohou či nemohou být biblicky oprávněné. Tak jako rozdílnost v podání jednotlivých evangelií naznačuje, že v nich nejde jenom o mechanický popis události (jakousi reportáž), tak ani výstižnost uměleckých děl nelze hodnotit pouze podle popisné věrnosti. V obou případech jde o interpretaci, která se snaží různými prostředky sdělit hlubší obsah a význam. Biblické poselství proto může lépe vyjadřovat zpracování na biblických realitách nezávislé než to, které je domněle věrně kopíruje.

Závěr:

Pokud zvolíte jako téma Ježíšovo narození, můžete si na závěr přečíst z Apokryfů od Karla Čapka „Svatou noc“. Pokud si vyberete téma Velikonoc, můžete z téže knížky číst „Ukřižování“ nebo „Pilátův večer“. Také k jiným biblickým příběhům jistě najdete literární ilustraci.

P.S. – Jistě vás napadlo, že cílem není oznámkovat autory uměleckých děl z biblistiky nebo vybrat jediného „pravověrného“ autora. Výběr nás jen nutí k tomu, abychom lépe vnímali biblické poselství a ujasnili si, co je mu vlastní.

Tip na obrázky: zadejte si do vyhledavače na obrázky (google apod.) např. birth of jesus (lepší je zadávat v angličtině, nabízí se mnohem větší výběr) a už jen vybírejte.

Téma

Co znamená být křesťanské společnosti

Postup

Rozdějte účastníkům papír A3 a tužku (fix, pastelku).

Požádejte je, aby namalovali dva obrázky. Na jedné straně papíru svou ideální představu sboru (mládeže, Ymky, ...), na druhou stranu realitu, jak ji vidí. Dejte jim asi 10 minut na práci. Pak je požádejte, aby jeden po druhém ostatním ukázali své obrázky a vysvětlili, co jejich obrázky znamenají. Toto sdílení pomůže soustředit se na téma a připomene napětí mezi našimi ideály a realitou, v níž žijeme.

Může následovat diskuse o tom, jak realitu přiblížit ideálům a co pro to každý ve své situaci může udělat.

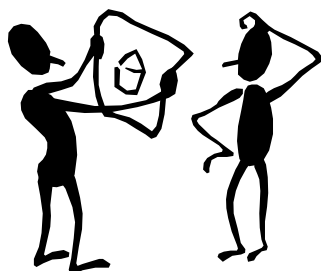
Příklady

Živý strom plný života & „mrtvý“ strom. Lidé stojící v kruhu a držící se za ruce, spojení s Kristem (kříž) & izolovaní, osamělí lidé, stojící každý sám.

Dveře otevřené pro všechny & jenom málo lidí uvnitř, většina stojí venku.

Pomůcky

Papír A3 (nebo A4), tužka (fixy, pastelky) pro každého účastníka.

JEDNA VĚTA

Téma

Jakékoli téma

Biblický text

Text vybraný podle zvoleného tématu.

Popis

Rozdělte vybraný biblický text na části (můžete ho rozdělit podle veršů nebo jiným způsobem). Napište jednotlivé části na zvláštní lístečky a dejte je různým lidem s prosbou, aby si připravili komentář ke své části textu - cca 1 minutový. Udělejte to s dostatečným předstihem, aby měli čas na přípravu.

Po zahájení požádejte vybrané účastníky, aby

jeden po druhém

přečetli svou část textu a řekli svoje slovo. Zakončete

přečtením celého textu a modlitbou.

Zvěst

Zvěst podávají různí lidé na základě toho, jak je samotné text oslovuje a mluví k nim.

Pomůcky

Lístečky s biblickými texty.

Variace

Neprobíráme jeden oddíl, ale zvolíme téma a jako základ pro sérii krátkých zamyšlení vybereme z různých míst Bible verše, které se vztahují ke danému tématu.

KŘEŠŤANSKÉ PROFILY

Téma

Křesťanský život

Biblický text

Židům 12,1-3 (a 11,1-39)

Popis

Všem dejte list papíru a požádejte je, aby napsali jména tří lidí, které považují za opravdové křesťany (mohou to být lidé z jakékoli doby, i historické postavy). Požádejte účastníky, aby se nad těmito třemi postavami zamysleli a napsali jejich stručnou charakteristiku/profil:

Co je pro ně typické? Jací jsou? Jak žili/žijí? Jak vyjadřují svoji víru?

Dejte jim cca 10-15 minut na to, aby postavy našli a popsali. Pak účastníky rozdělte do

trojic, kde prodiskutují, co napsali.

Může následovat krátká diskuse v plénu nad otázkou: Co je nejdůležitějším znakem/projevem křesťanské víry?

Variace

Obměnu této hry lze použít jako seznamovací hru. Každý se představím, řekne o sobě několik důležitých informací (jméno, bydliště, práce, atd.). Navíc uvede jméno člověka, kterého by rád pozval na večeri, spolu se zdůvodněním, proč by pozval právě jeho.

Pomůcky

Papír a tužka pro každého.

Intenzivní zemědělství zaměřené na co největší produkci s sebou přineslo řadu negativních jevů: zapříčiňuje vyčerpání půdy, úbytek organické hmoty, utužení a zhoršení struktury půdy, snížení zadržnosti vody, a tím umocnění povodní. Také snižuje druhovou rozmanitost a množství organismů na polích a okolí. Používaná chemie sice podléhá kontrole, přesto se stále předpokládá její negativní dopad na lidské zdraví a na životní prostředí. Mnoho problémů v zemědělství vzniklo za minulého režimu, mnohé však přetrvávají a vznikají i dnes kvůli ekonomickým tlakům. (více např. v článku na www.envic.cz – záložka Zemědělství)

Těmto negativním jevům se snaží zamezit ekologické zemědělství (EZ). Hlavním cílem EZ je produkce surovin a potravin, která by byla v souladu s trvale udržitelným životem, neznečišťovala prostředí, neměla negativní vliv na lidské zdraví, zlepšovala a udržovala kvalitu půdy, podporovala rozmanitost volně žijících živočichů a rostlin a zároveň utvářela malebný charakter zemědělské krajiny. V živočišné výrobě pak prosazuje etické zacházení se zvířaty s respektováním jejich přirozených potřeb a chování.

Při ekologickém pěstování se nepoužívají žádné herbicidy ani insekticidy. Proti plevelům se bojuje mechanickými zásahy, střídáním pěstovaných plodin (v každém porostu se daří jinému plevelu – při střídání plodin tedy nedojde k jeho přemnožení), případně pěstováním více plodin na jednom poli (čím více plochy pokryjete tím co chcete pěstovat, tím méně zbude pro plevel). Škůdci se omezují střídáním plodin a pomocí přirozených nepřátel jako jsou ptáci, pavouci, brouci atd. Základem ochrany je používání odolných odrůd. V případě nutnosti jsou pro ochranu před chorobami a škůdci povoleny vybrané přírodní látky.

Průmyslová hnojiva do půdy často přinášejí spolu s živinami i kontaminující látky, negativně ovlivňují půdní živočichy, jejich výroba je energeticky náročná a při špatném dávkování se snadno vyplavují do povrchových i podzemních vod. Místo nich se na ekofarmách používá chlévský hnůj, zaorávání rostlin a pěstování rostlin, které samy váží dusík ze vzduchu a ukládají ho do půdy. Ekologičtí zemědělci mají povinnost udržovat přirozená stanoviště, jako meze, okraje polí, remízky, rybníky a druhově bohaté louky, a tím podporovat druhovou rozmanitost zemědělské krajiny. Členitost krajiny také omezuje odnos půdy erozí. Pozitivní vliv na omezení eroze má rostlinný pokryv půdy přes zimu, lepší struktura půdy díky většímu podílu organické hmoty a větší aktivitě půdní fauny.

V chovu zvířat jsou zakázány velkochovy bez možnosti výběhu. Zvířata musí být živena krmivem pocházejícím z 90 % z ekologického zemědělství. Není povoleno preventivní podávání léků, ani látky urychlující růst, antibiotika jsou povolena jen v případě nutnosti. EZ preferuje původní druhy a druhy přirozené pro danou oblast. Je zakázáno pěstovat geneticky modifikované organismy.

V ČR bylo v roce 2007 registrováno 1146 ekologicky hospodařících farem. 7,41 % zemědělské půdy je obhospodařováno tímto šetrným způsobem. Více než 80 % této plochy však připadá na trvalé travní porosty (louky a pastviny), pouze 10 % na hospodaření na orné půdě a 10 % na sady, vinice a ostatní.

Pokud Vám tyto informace nestačí, pak doporučuji např. článek od Vojtěcha Kotecského: Uživí svět? časopis Sedmá generace 11/2002 (www.sedmagenerace.cz); stránky Ministerstva zemědělství, kde lze najít i další odkazy: www.mze.cz (záložky Zemědělská výroba – Ekologické zemědělství). ■

Příště o produktech EZ.

EGEDE V.

Přídavky na děti dostaneš, když se finanční příjmy vaší rodiny vejdou do 2,4-násobku životního minima vaší rodiny (oproti loňskému 4-násobku je to docela rozdíl). Pro ilustraci: pro rodinu s dvěma dětmi nad 15 let to dělá 9980 Kč. Můžeš si ho spočítat na <http://www.mpsv.cz/cs/875>.

O přídavky požádáš pomocí dvou formulářů. Jedním s údaji o tobě a tvé rodině. Druhým s potvrzením o studiu. Oba seženeš na Úřadě práce - odboru státní sociální podpory (ÚP-OSSP). Přídavky budeš dostávat **nejdéle do 26. narozenin**, ale jenom **když budeš studovat SŠ, VOŠ nebo VŠ**. A protože v Čechách nedostaneš nic jen tak, musíš o přídavky **každý rok znova požádat** na ÚP-OSSP - tam, kde máš trvalé bydliště.

Když si budeš chtít odpočinout od školy a **přerušíš studium**, nejsi už student a přídavky nedostaneš, dokud zase nezačneš chodit do školy!

Když se rozhodneš, že **budeš při práci dálkově studovat**, třeba proto, abys pak měl(a) vyšší plat, přídavky nedostaneš, protože si vyděláváš!

Když se rozhodneš poznat nové kraje a **budeš studovat v cizině**, neznamená to, že budeš dál automaticky dostávat přídavky! Musíš nejpозději při zahájení studia poslat žádost na Ministerstvo školství. Proto si v dostatečném předstihu obstaraj formulář, kde najdeš i přesné instrukce, co dalšího je potřeba na Ministerstvo dodat. Můžeš si ho stáhnout na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zadost-1> Až pošleš všechny cizojazyčné dokumenty, včetně českých překladů, přijde ti z Ministerstva do 30 nebo 60 dnů rozhodnutí, jestli je konkrétní studium v cizině na úrovni studia v Čechách. Pokud bude rozhodnutí kladné a doručí se na Úřad práce, budeš dál dostávat přídavky. ■

Rychlé oko Jirky

Brněnský seniorát – SOM CUP – Jaro 2007
Najdi pět rozdílů. Vyřešení na zadní straně obálky.

Miriam Horáková studuje učitelství pro 1. stupeň ZŠ a speciální pedagogiku na PdF UP v Olomouci. V rámci praxí se dostala do několika českých věznic.

Jak ses dostala na praxi právě do věznic?

Podala jsem si žádost, která byla nakonec kladně vyřízena. Předcházelo tomu několikaleté úsilí, které se vyplatilo. Ono není mnoho příležitostí, jak se dostat do věznic a zase kdykoliv z ní ven.

Co člověk musí podstoupit, než ho pustí přes bránu věznic?

V celém střeženém objektu – areálu věznic platí zákaz vnášení a konzumace alkoholických nápojů, drog a jiných omamných látek, předávání léků odsouzeným, je zakázáno vnášet zbraně, výbušniny, žíraviny, mobilní telefony a záznamová zařízení (video, audio, foto, flash-disk, disketu, CD-ROM apod.). To znamená, že tyhle věci nesmí mít člověk u sebe, má-li u sebe mobilní telefon, flash-disk atd., tak si je uschová v zamykatelné skříňce a vyzvedne až při odchodu z věznic. Při vstupu do areálu věznic a při odchodu musí předložit ke kontrole občanský průkaz (příp. jiný platný doklad jednoznačně prokazující totožnost). Každý, kdo vstupuje do areálu věznic (návštěvníci, zaměstnanci,..), musí projít bez pípnutí detektorem kovů, případně strpět osobní prohlídku, předložit k prohlídce zavazadlo (to řeší rentgen, jen v případě nejasností zkoumají obsah osobně). Nejsi-li zaměstnanec, musíš mít důvod návštěvy a musíš se předem ohlásit, aby tě čekali a mohli se na tebe připravit.

Co může speciální pedagožka udělat pro odsouzené?

Naučit je číst, psát, počítat, základy práce s PC... Je to hodně individuální, u každého odsouzeného je to něco jiného. Speciál-

ní pedagog obecně - ve věznicích obzvláště - není typický učitel, kterého znáte ze školních lavic. Jeho práce a působení je mnohem širší. Třeba náplň práce ve věznicích sestává z činností, které se moc učitelství neblíží: vypracování zpráv o odsouzených na základě rozhovorů, vypracování programu zacházení s odsouzenými, jeho pravidelné vyhodnocování, kontrolní činnost, vedení aktivit a kroužků pro odsouzené,...

Podílela ses na kroužku práce s PC. Co se tam učí? Obsluhovat email nebo stavět PC?

Záleží jak kdo. Někdo poznává, jak takový počítač vypadá, takže se učí, jak ho zapnout/vypnout. Začátečníci se učí pohybovat myš, takže mají za úkol v malování nakreslit nějaký obrázek, procvičit si tak jemnou motoriku a naučit se ovládat myš. Někteří pracují s wordem, učí se psát všemi deseti, pro jiné je to zatím nadlidský výkon, protože neumí číst ani psát a podepisují se xxx. Takže práce s PC je motivuje naučit se trivium. Používat email se neučí, protože nemají přístup k internetu.

Ve kterých věznicích jsi pracovala?

Jelikož nemám v žádné uzavřené pracovní poměr, tak v žádné :) Jinak jsem navštívila věznic v Opavě (ženská, pro mladistvé), na Mírově. Tam to byly jednodenní exkurze v rámci studia. Nejvíce času jsem strávila v ženské věznicí ve Světlé n. Sázavou, kde jsem absolvovala speciálně pedagogickou praxi.

Jak vlastně tráví odsouzené volný čas?

Asi je důležité nastínit, jak takový den odsouzených vypadá. Záleží na jejich programu zacházení. Při nástupu do výkonu trestu odnětí svobody na nástupním oddělení si odsouzené vyberou aktivity, kterých

by se chtěly účastnit, příp. jsou jim některé aktivity vybrány s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti. Každá odsouzená má příslušný počet hodin řízené aktivity týdně. Nejvíce hodin mají odsouzené na výstupním oddělení – cca půl roku před propuštěním. Více řízených aktivit oproti běžným oddělením je ve specializovaných odděleních, např. bezdrogové zóně.

Nabídka je široká: výuka jazyků, práce na PC, šití, vyšívání, vaření, obsluha domácích spotřebičů, aranžování, úklid, domácí práce (žehlení prádla, praní), kroužek sociálně-právního poradenství, kurz právního minima, sociálně psychologický trénink, politické a kulturní dění, keramika, arteterapie, hudební kroužek, sporty, kurz Moderní žena, základy zdravotvědy, zdravý životní styl... Kromě těchto aktivit chodí některé odsouzené do práce. Některé mají dny pěkně nabitě. Jiné mají volného času více a tráví ho různými způsoby: sledováním televize, čtením, kouřením, dohadováním se s dalšími odsouzenými.

Viděla jsi nějaké výsledky vaší práce?

Výsledky vlastní práce člověk mnohdy nevidí celý život. Ale za krátkou dobu praxe jsem se něco dozvěděla. Odsouzené, které vykonávaly VTOS (výkon trestu odnětí svobody) ve specializovaném oddělení pro matky nezletilých, se po propuštění z VTOS nedopouštěly trestné činnosti, takže se znovu do vězení nedostaly. To znamená, že resocializace u nich proběhla velmi dobře.

Měla jsi v rámci praxe možnost pracovat se složkami odsouzených?

Ke spisům odsouzených jsem se nedostala ani jsem se dostat nesměla.

Myslíš, že je snazší pracovat s mladistvými (tedy mladšími, možná ohebnějšími) nebo s ženami?

Každé má pro i proti. Dospělí jsou uvědomlejší, možná lépe získají náhled na svou

trestnou činnost. Je rozdíl, zda pracujete s prvotrestanou či recidivistkou. Pravdou je, že čím mladší člověk (dítě, mladistvý) začíná s kriminálním chováním, tím bývají důsledky jeho chování horší a tedy i práce s ním náročnější (náhled na trestnou činnost, změna postojů). Na páchání trestné činnosti je potřeba mít sílu, odvahu, mladší lidé ji mají více, proto je největší procento odsouzených žen ve věku od 30- 40 let, hned za nimi jsou ženy ve věku 20 – 30 let.

Váží si odsouzení svých učitelů, terapeutů, atd.?

O trochu víc než dozorců :), zaměstnanci, kteří chodí v civilu a ne uniformě, jsou v podstatě hodní lidé, kteří jim pomáhají (zprostředkování kontaktu s vnějším světem – s rodinou, dětmi; komunikace s úřady, vyřizování OP, řešení problémů atd.)

Říká se, že kasárna a věznice jsou světy s vlastními pravidly. Jak ses tam cítila?

Možná to bude znít poněkud překvapivě. Velmi dobře. Přihlédnou-li k typu zařízení, kterým věznice bezesporu je. Na otázku, zda může být ve věznici pěkně, odpovídám ano, může, v rámci možností represivního zařízení.

Co se ti zdá na nuceném pobytu ve věznici nejtěžší - podle tvých zkušeností s odsouzenými?

Myslím, že právě ono odnětí svobody. Výkon trestu odnětí svobody se týká svobody celkově: Nemožnost volného pohybu, dělat si, co chce. Kontakt s rodinou, s dětmi, s vnějším světem. Dodržování řádu, žádné soukromí, sdílení cely s lidmi, kteří mi nemusí sedět, omezené množství osobních věcí, které mohou mít odsouzené s sebou.

Chtěla bys ve věznici pracovat po dokončení školy?

Ve věznici bych pracovat chtěla, jestli hned po dokončení školy, nevím. Ale někdy určitě ano. ■

Rainbow Gospel Choir. Mladý sbor plný mladých lidí. „Jak se dělá gospel“ jsem se ptala Jaroslava „Vojty“ Hynka, tiskového mluvčího dirigentky Julie Nepustilové, zakladatelky a vůdčí osobnosti Rainbow Gospel Choiru.

Gospel? Co je to?

Encyklopedicky pojato „gospel“ znamená evangelium, tedy dobrou zprávu.

Coby hudební směr je gospel pojmenování pro duchovní hudbu amerických černochů, která vznikla zhruba na začátku 20. století a postupem času do sebe absorbovala prvky snad všech hudebních žánrů.

Čím se liší gospelové zpívání třeba od zpěvu Janáčka?

A proč ne třeba od zpěvu Napalm Death? Zkrátka každý žánr má své... Pro mě je pro gospelový zpěv specifický vnitřní prožitek a energie v projevu, což pro duchovní hudbu klasického žánru nebývá vždy typické. A teď už je to s čistotou hlasu jakkoli (tedy řekněme téměř jakkoli :-)), atmosféra by měla být jiná, daná právě tou osobní zkušeností s tím, o čem se v gospelsch zpívá. Pokud se pak podaří spojit kvalitu s prožitkem, tak musí každý uznat, že gospel je nádherná hudba.

Jak Julii napadlo založit pěvecký sbor a proč právě gospel?

Gospelových sborů není u nás zase až tolik a navíc takových, které bychom si rádi poslechli, a tak jsme chtěli zaplnit toto volné místo ;-). A proč gospel? Tento žánr nás baví, má nádherné harmonie, navíc má jasné sdělení a hloubku a má co říct v každé době.

Jaké je složení sboru?

No tak předně dirigentka, že ;-)-Tou je Julie Nepustilová. Poté téměř dvacetihlasý

sbor dívek okořeněný prozatím třemi hlasy mužskými. Slovo prozatím znamená, že jako každý pěvecký sbor se novým kvalitním mužským přírůstkům do souboru nebráníme – konec skryté reklamy. No a v neposlední řadě kapela, která se z původního obsazení – bicí, baskytara, kytara, klávesy, rozrostla ještě o dechovou sekci – saxofon a trubku. Celkem je nás tedy cca 27, což je prakticky na malý autobus.

Kolik toho člověk musí umět, aby v Rainbow mohl zpívat?

Určitě nejsme klony Mahalia Jackson, ale na druhou stranu zas nebereme každého, kdo si rád pobrukuje v koupelně. Adept na členství v RGC by mohl vědět co jsou to noty a měl by mít svůj hlas pod kontrolou, zkrátka „a“ je „a“ a „c“ je „c“... Pokud přijde nový zájemce, je vysloveně přezkoušen a pokud slyšíme kvalitu a potenciál, tak ho rádi angažujeme, v opačném případě naopak ;-). Protože už fungujeme neuvěřitelně tři roky, musí být také nový člen schopen se samostatně (nebo s nepatrnou pomocí) z not a nahrávek doučit všechny písně, které jsou aktuálně na repertoáru.

Máte nějaké speciální oblečení, jako mají americké gospelové sbory?

Nic extra speciálního nemáme ani nás to moc neláká, náš celkový projev je civilnější. Dejme tomu, že v americké tradici má onen „hábit“ nějaký význam, ale pokud to někdo začne dělat u nás, tak mi to přijde spíše úsměvné. Vzhledem k našemu názvu má každý člen nějaké tričko v některé z barev... hádejte čeho.

Je gospelová písnička jasný termín nebo zastřešuje víc žánrů?

Písnička, písnička... to zní spíš jak něco kotlíkářského nebo helenkoidního... Gospel je zkrátka duchovní píseň obsahující

cí více či méně zřetelně vyjádřeně evangelium. Existují různá pojetí, od klasických tradic a spirituálů až po moderní americké worshipy či proudy absorbující prvky hip-hopu. My se zaměřujeme na ty klasičtější.

Jakým jazykem zpíváte?

Zpíváme téměř výhradně v angličtině, výjimkou je jedna píseň s českým textem a jedna v haitské francouzštině. Na koncertech ale většinou dostává publikum tištěné programky, ve kterých je u každé písně jednou větou vyjádřeno, o čem je řeč.

Co na to starší lidé?

Mají nás rádi!

Jak často koncertujete?

Příležitostně, většinou jsou dvě koncertní období (jaro a advent) a pak ten zbytek, kdy je více prostoru pro zkoušení a pilování.

Na jakém nejkurioznějším místě jste měli koncert?

Nevím, který kostel se dá nazvat kuriozním. Jinde jsme zatím téměř nezpívali. Máte-li někdo nějaký vtipný návrh, tak hurá do toho.

Kde se scházíte a jak je to s financemi?

Zkoušíme každou středu v evangelickém kostele v Praze - Vršovcích, je to bezva, že máme takové zázemí. Finance jsme dlouho moc neřešili, na koncertech jsme si většinou vzali ze vstupného jen na cestu, ale pomalu jsme k tomu tlačeni, přece jen je třeba nějaká ta technika... Takže milí sponzoři, hlaste se, je jedno jestli jeden po druhém nebo všichni najednou – to my si už nějak poradíme...

Co bych musela umět, abych mohla taky vést takový sbor?

K vedení gospelového sboru se hodí: umět rozepsat noty, dobře se připravovat na zkoušky, umět jednotlivé hlasy zahrát na nějaký nástroj nebo zazpívat, troška citu, něco entuziasmu a trpělivost...

To je jedna stránka věci. K tomu je nutné řešit řadu organizačních a technických věcí – někdo musí umět jednat s lidmi, být organizačně schopný, asertivní, umět motivovat atp. Takže je ideální, když si můžete tyto věci rozdělit s dalším člověkem či více lidmi, protože na jednoho by toho bylo opravdu neúrekom.

Díky za rozhovor!

Vše o *Rainbow gospel choir* najdete na www.gospel.disto.cz.

JARNÍ ŠPEK

Luděk Elis

Seniorátní dny mládeže nebo-li „Jarní špek aneb víra“ byl název akce v Krabčicích. Vše začalo v sobotu ráno, kdy nás čekal výstup na horu Říp. Nebylo to snadné, ale pohled na východ slunce a představa posnídat v trávě na vrcholu hnala každého dál. Ještě na úpatí jsem se divil kam tak spěcháme, ale brzo jsem pochopil. Je to zvláštní, ale nikdy se mi ten Říp nezdál tak vysoký :-). Odpoledne jsme zahájili přednáškou Jana Keřkovského, nebo spíše debatou nad vznikem různých pověr a jak se víra změnila. Následovala malá svačinka po které se už

nikdo nemohl dočkat detektivní hry, ve které převezme roli vrchního komisaře vyšetřujícího vraždu. Nekonečné výslechy podezřelých, které byly z celé hry nejlepší a často komické, nakonec vraha odhalili a my mohli klidně spát.

S přáním, aby si nejstarší a nejmladší generace lépe rozuměly, věnuje socioložka Jiřina Šiklová svoji zatím poslední knihu všem babičkám, dědečkům, vnučkám i vnukům. Ze své pozice babičky píše vnučce pětadvacet dopisů, v nichž se snaží přiblížit svět starých mladým a zároveň nás mladé pochopit. Nabízí svůj pohled na dnešní životní styl mladých lidí a laskavě přitom předkládá užitečné rady do života. Ze začátku připomíná, že není dobré posuzovat lidi jen podle věku, nýbrž je vnímat, jak vidí život kolem nás a co nám mohou dát. Pokračuje partnerskými vztahy, kdy se věnuje tomu „co s klukama?“ a snaží se sdělit, jak se v životě orientovat, aby moc nebolel. Líbí se mi její postřeh, že i ti starší nám mají stále co říct, jde však o formu sdělení - místo laciného poučování a bezbřehého vzpomínání je lepší zaměřit se na rozhovor a trpělivé vnímání odlišných názorů. Reaguje i na vnučičiny dotazy či podněty a současně konfrontuje její předpokládané reakce se svými zkušenostmi. Ke konci se věnuje smyslu života, čímž se sice trochu staví do pozice učitelky, ale stále si uchovává odstup od sebe sama občasnými ironickými poznámkami. Těmi však neshazuje dané myšlenky, ale spíš čtenáři dopřává prostor pro vlastní přemýšlení. Její dopisy sice mohou působit nedotaženě či neuzavřeně, záměrně je nechává otevřené pro případně reakce příjemce (čtenářky), čímž se jí daří udržovat formu dialogu tolik pro dopisování důležitou. Tak umožňuje promluvit i druhé straně. A ke konci se vrací jakoby na začátek. Jak vidí to, v čem se pohybuje její vnučka, co se jí líbí i nezamlouvá a kam míří. Její živá forma udržuje obsah stále promlouvající. Dopisy vnučce by se daly přeložit i jako Dopisy vnuČCE pro řešení otázek mezigeneračních konfliktů.

Jiřina Šiklová
DOPISY
VNUČCE

KURZ NEGATIVNÍHO MYŠLENÍ

Ben Schneider

film

Když se milovníka kinematografie zeptáte na typický skandinávský film, určitě Vám nastíní klasickou bergmanovskou depresi. Tak skutečně většina tamějších filmů vypadá. Když ke zmíněné stísněné náladě ještě připočteme fakt, že je hlavní postava upoutána na vozíček, na sklíčené atmosféře to jen přidává. Pokud si ale k příběhu domyslíte Johnnyho Cashe a "trávu", může vzniknout velmi slušná komedie.

Komedii Kurz negativního myšlení natočil v roce 2006 norský režisér Bårdem Breien. Film získal loni cenu Českého lva za nejlepší zahraniční snímek. Režisér obsadil do hlavních rolí Fridtjofa Sâheima a Kjersti Holmenovou.

Tento snímek vypráví o jedné terapeutické skupině zaměřené na "pozitivní myšlení", která se vydává se svou vedoucí Tori na venkov navštívit své potenciální nové členy - muže jménem Geir, který je po autonehodě na vozíčku a jeho ženu Ingvild, která je už vyčerpaná jeho negativismem a starostmi o něj. Geir se se svým postižením těžce smiřuje a ve své uzavřenosti nedokáže přijmout dorazivší skupinu. Geirův zachmuřený pohled na život a nadšení oné pětičlenné skupiny začnou i přes prvotní snahu zanedlouho jiskřit. Po několika incidentech se Tori neovládne a kvůli Geirovi odjede. Šest lidí zůstane samo v domě. Už nejsou pod tlakem Toriiny dobré nálady. Atmosféra se mění, Tori se vrací na venkov ke skupině a Geir opět získává radost ze života.

Film je jedinečný svým realistickým podáním. Režisér se v příběhu nebojí zajít až do hloubky psychologie, mezilidských vztahů, nebo lidské potřeby vybějet vztek. V každém případě snímek doporučuji jako výjimečný norský film.

Kurs negativního myšlení, Norsko 2006. Režie: Bård Breien
Hrají: Fridtjov Sâheim, Kirsti Eline Torhaug, Kjersti Holmen

Dopisy
Samovi

MĚROSLAVA FŮROVÁ
© KALHO, GRANTY
TRÁPEČIČKY

Text: Gracien

S tímto problémem se potýkali Jiřina Šiklová, socioložka a Daniel Gottlieb, psycholog. Ona totiž ve své knize *Dopisy vnučce* (vyd. Kalich 2007) píše dospívající dívce, on zase svému malému vnukovi – *Dopisy Samovi* (vyd. Pavel Dobrovský – BETA).

Jejich výchozí pozice je jen zdánlivě podobná. Autorka to měla snazší v tom, že v některých dopisech mohla reagovat na odpovědi své vnučky, v knize zveřejněné pouze v „babiččiných“ reakcích, zatímco americký autor psal vnukovi – autistovi, navíc on sám byl quadruplegik.

Šiklová ani jako babička nezapírá svou profesi osoby kované v gender studies. Co je sympatické, že její dopisy, v lecčems poučné, nejsou jen poučující, jsou především snahou sdělit zkušenost, resp. mnohokrát ověřené poznání mladému člověku. Jádrem Gottliebových dopisů leží ve vztazích a velkou měrou v jeho zkušenostech vyplývajících z jeho postižení. V tom, bych řekla, se obě knihy liší – ta první je oproti té druhé více akademická, autorka se zde častěji opírá o poznatky humanitních věd, druhá sbírka dopisů ukazuje mimo jiné skrze osobní zážitky a z nich plynoucí poučení možnou cestu osobního růstu a překonávání handicapu.

A jaká je odpověď na otázku v titulu? Je to určitě dar mít tu možnost sdělovat své myšlenky a zkušenosti. Zároveň odpovědnost, neboť to, o co se snažím, je, nějakým způsobem čtenáře ovlivnit. A jak se to povede, záleží na pravdivosti sdělovaného, což je určitě výzva. Myslím, že oběma autorům se daří skrze soubory jejich dopisů vnoučatům navázat s čtenářem zasvěcený, vtipný a citlivý dialog.

Okolo Třeboně nejen pasou koně, ale v místních kinosálech v druhém květnovém týdnu pobíhají české, francouzské, španělské a jiné postavky z kreslených filmů, profesionálních, studentských i vytvořených dětmi, to všechno na šestém ročníku festivalu animované tvorby Anifest. Ostatní kina v republice hlásají hřebejkovo U mě dobrý, hrají Kuličky nebo s kamerou Pavla Štingla objevují známé i neznámé o lodžském Chettu jménem Baluty, a odhalují, že Náš Vůdce Indiana Jones se chystá na zatím poslední výpravu do Království křišťálové lebky. To motorkáři radši míří do Klatov na závody ve stylu cross country. Kdo řízení nehoví, vyrazil místo toho do Valtic na místní vinné trhy, pil co hrdlo ráčilo a domů jel třeba vlakem, nebo šel pěšky po svých. Cestou mohl podél cest, luk, potoků i lesů sbírat rozkvetlé blatouchy, pomněnky jahodníky, kopretiny, kosatce, borůvky, jetel, kakost, devětsil, heřmánek, len nebo vlčí mák a sasanky. A pak třeba zamířit do regionálního muzea v Mělníku, kde se na výstavě Svatba v proměnách času mohl dozvědět, jak všech těch květin svázat pugét pro nevěstu (anebo ženicha). Hudbymilovní se sešli mimo jiné v českobudějovické bazilice, kde zněli američtí židovští Klezmatiks, v Ivančicích u Brna, kde duněly šamanské bubny a písně, nebo na vinohradském atletickém stadionu, kde tentokrát místo skoku o tyči hopsali návštěvníci o poznání tanečněji, do rytmu skupin Bomberos, Bobr chutná dvakrát nebo Letů mimo. Ve Valašském Meziříčí debatovali techničtí nadšenci o robotech na kolečkách a velcí, střední i malí cestovatelé v České Lípě se alespoň v diapozitivech přenesli do rumunských Karpat.

V CO VĚŘÍ BARACK?

Církev začala mít povážlivý vliv na to, kdo bude demokratickou stranou nominován jako kandidát na prezidenta Spojených států. Tedy spíš jeden pastor... Už v průběhu března musel Obama vysvětlovat svůj postoj ke kontroverznímu kazateli J. Wrightovi, který ho přivedl ke křesťanství. Wright ale jen přidal další nenávistné výroky o rasistické Americe, která si za teroristické útoky z 11. září 2004 může sama. Nejspíš tím dost zklamal Baracka, pro něhož byl učitelem a vzorem. Obama se ho také definitivně zřekl. Dlouholeté členství potenciálního prezidenta ve Wrightově farnosti ale znepokojuje hodně amerických voličů (a těší Hillary).

JAK VYPADÁ KATOLICKÝ SJEZD?

2.-4. května proběhl devátý Studentský Velehrad, jehož téma znělo DILEMA na cestě životem (téma minulého setkání bylo IDENTITA). Mezi hosty byli např. Zdeněk Bárta, Tomáš Halík, Kateřina Lachmanová, Jan Sokol, Marie Svatošová... Mnohé je setkáním mládeže určitě společné, například Studentský Velehrad se ale koná jen každé dva roky a pořadatelem je Vysokoškolské katolické hnutí ČR (střediska má v Praze, Brně, Olomouci a Ostravě), jehož členy jsou sami vysokoškoláci.

JAK VYSVĚTLIT NÁBOŽENSTVÍ?

O biologické (nebo jiné vědecké) vysvětlení si náboženství vysloveně říká, jde totiž o fenomén společný celému druhu Homo sapiens. Projekt nazvaný „Za kořeny náboženství“ („Explaining Religion“) je jeho zatím největší vědeckou studií. Odstartoval loni v září, poběží tři roky a zúčastní se ho badatelé ze čtrnácti univerzit a celé řady disciplín od psychologie po ekonomii. Koordinátorem projektu je Oxford a Evropská komise ho financuje dvěma miliony eur. Uvidíme, co výsledný počítačový model nakrmený daty ze všemožných vědních oborů objeví např. o pravděpodobném dalším vývoji různých náboženství a církví.

A CO S DIKTATURAMI?

Bělorusko, je jedinou evropskou zemí, ve které každý den dochází k masivnímu porušování lidských práv. V mnohém připomíná komunistický režim normalizačního Československa. Pokojné demonstrace jsou rozháněny s použitím násilí. Bělorusové, kteří se politicky angažují, jsou propouštěni z práce, demokraticky smýšlejícím studentům je ukončováno studium na vysokých školách, matkám hrozí odebrání dětí. A co se dělo před třiceti lety u nás? Na to se snažil upozorňovat Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), založený 27. dubna 1978. Systematické upozorňování na bezpráví se tehdy ukázalo jako poměrně účinná metoda pomoci vězňům...

ČTK, Respekt, The Economist, Člověk v tísni, ČBK, studentsky.velehrad.cz, ica.ox.ac.uk

Z CENTRA:

COM se více než rok věnuje hledání kandidáta na od září uvolněný post tajemníka-faráře mládeže (Filip Keller, kterému končí funční období už nebude znovu kandidovat). Přes řadu oslovení kandidátů se nepodařilo COMu najít člověka, který by mohl být na květnovém synodu volen. V hledání bude COM i nadále pokračovat, nicméně evangelická mládež se musí připravit na minimálně několika měsíční období bez celocírkevního faráře mládeže.

ZE SENIORÁTŮ:

6.-8. 6. 2008 Duchovní víkend VRT v Hrabové. Moravskoslezská mládež. Rozhovory, sdílení, modlitby, prostě dobíjení duchovních baterek.

2.-13. 6. 2008 Pracovní pobyt IBO ve Volyni za účasti skupiny studentů z různých evropských zemí [www: http://ratejna.evangnet.cz](http://ratejna.evangnet.cz)

13-16. 6. 2008 Hostina marnotratných - víkendovka pořádaná poličským SOMem ve Svratouchu – opékání prasete, biblický program, procházka, koncert.

27.-29. 6. 2008 Setkání křesťanů v Bratislavě. Po 3 letech od pražského Pozvání k naději se setkávají křesťané střední Evropy v Bratislavě. Téma zní Spojení v Kristu – společně v Evropě. Program se skládá z přednášek, koncertů a workshopů. Na programu je i opera nebo koncert Kryštofových starých věcí. <http://www.ecav.sk/stretnutie/>

28. 6.-4. 7.2008 Jizerky - nevýdělečná brigáda na pomoc Jizerským horám, každoroční akce mládeže libereckého seniorátu . <http://liberecka-mladez.evangnet.cz/>

26.7. 2008 druhý ročník seniorátního hudebního festivalu v Čáslavi

15.-22. srpna 2008 Letní pobyt mládeže poděbradského seniorátu v Pusté Rybné. Přihlásit se je nutné do 30.června. Téma pobytu: Trampoty s Rychlými šípy.

SEPRAM II/2

Jan Hrudka

Jak komunikovat, vést rozhovor a naučit se strategickému plánování. Jak připravovat biblický program, zamyšlení, pobožnost a vůbec pracovat s Biblií (a ještě k tomu kreativně). S čím psát žádosti o finanční granty a hlavně jak se v nich vyznat. Jak hovořit o partnerských vztazích a sexu, kterak přistupovat k užívání alkoholu či návykových látek. Jak se vyznat ve vývojové psychologii. Tato i mnohá další témata byla náplní pětidenního Semináře pro pracovníky s mládeží, jehož druhý blok druhého cyklu proběhl v příjemně prosluněné Bělči nad Orlicí. Jednotlivé přednášky (prokládané prostorem pro vlastní tvořivost i společnými cvičeními či smysluplnými hrami) umožňovaly skrze přesvědčivé přednášející vstoupit do dané problematiky a procházet cestou přijímání, porozumění i vstřebání způsobů potřebných pro práci s mládeží. Spojené s naplňováním poslání a vizí, formováním úkolů a výzev vedoucích k růstu (zejména duchovnímu) evangelické mládeže. Za pozornost stál zejména přístup k jednotlivým tématům daný konkrétně formulovanými myšlenkovými pochody sepsanými pro další čerpání či obohacování života ve věku mladých lidí.

Stále je ještě možné se hlásit na tyto kurzy oddělení mládeže:

- 27. 6.–4. 7. Kurz pro mladší mládež
- 4.–11. 7. Kurz pro starší mládež
- 26. 7.–4. 8. Mezinárodní kurz
- 1. 8.–8. 8. Kurz pro mládež s Ratejnou
- 2.–10. 8. Divadelní pilník
- 8.–15. 8. Sportovně—biblický kurz
- 10.–17. 8. Voda II
- 15.–22. 8. Kurz pro mládež z ČR z východní a jižní Evropy

Podrobnější informace a přihlášky na
[www:http://mladez.evangnet.cz/](http://mladez.evangnet.cz/)

Sjezd (nejen) evangelické mládeže se koná v Prostějově,

ve dnech 3.—5. 10. 2008.

Téma: Fwd: Re: Generace

Správné řešení ze strany 19:

posunutá konstrukce na stěně, chybí zásuvka, chybí konec copu, chybí míček, chybí část půlicí čáry ve středovém kruhu.

bratrstvo

ROČ. 49/2008

ČÍSLO V

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10× ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.